

12/2007/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2007. július 23-án elfogadva

a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, ...-i 2007/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv) elfogadása céljából

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2007/C 242 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió tagállamainak felségterületét képező és joghatósága alatt álló tengervizek közé tartozik a Földközi-tenger, a Balti-tenger, a Fekete-tenger és az Atlanti-óceán észak-keleti része, valamint az Azori-szigeteket, a Madeirát és a Kanári-szigeteket körülvevő vizek.
- (2) Nyilvánvaló, hogy a tenger természeti erőforrásaira nehezedő nyomás és a tenger ökológiai funkciói iránti kereslet gyakran túl nagy, és hogy a Közösségnek csökkentenie kell a tengervizekre gyakorolt hatását.
- (3) A tengeri környezet értékes örökség, amit védeni és őrizni kell, és – amennyiben lehetséges – helyre kell állítani annak érdekében, hogy a biológiai sokféleség fennmaradjon, és hogy olyan gazdag és dinamikus óceánjaink és tengereink legyenek, amelyek tiszták, egészségesek és produktívak. E tekintetben ennek az irányelvnek az Európai Unió jövőbeli tengerpolitikájának környezetvédelmi pillérét kell képeznie.
- (4) A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló, 2002. július 22-i 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban sor került a tengeri környezet védelmét és megőrzését célzó tematikus stratégia kidolgozására, amelynek átfogó célja, hogy előmozdítsa a tengerek fenntartható kihasználását és a tengeri ökoszisztémák megőrzését.
- (5) A tematikus stratégia fejlesztésének és végrehajtásának a tengeri ökoszisztémák megőrzését kell megcéloznia. Ennek a megközelítésnek ki kell terjednie a védett területekre, és foglalkoznia kell a tengeri környezetvédelmet befolyásoló valamennyi emberi tevékenységgel.

- (6) Folytatni kell a biológiai és környezetvédelmi célok és referenciakeretek kidolgozását, figyelembe véve mindazon célokat, amelyeket a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: élőhelyvédelmi irányelv) ⁽⁵⁾, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: madárvédelmi irányelv) ⁽⁶⁾, a vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁾, valamint a vonatkozó nemzetközi megállapodások állapotának meg.
- (7) Az ökoszisztémán alapuló megközelítésnek az emberi tevékenységek irányítására irányuló alkalmazásával és a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható felhasználásának lehetővé tételével előtérbe kell helyezni a közösségi tengeri környezet jó környezeti állapotának elérését vagy fenntartását, hangsúlyt kell helyezni e környezet védelmére és megőrzésére, valamint a további állapotromlás megelőzésére.
- (8) A fenti célok eléréséhez átláthatóságra és koherens jogi keretre van szükség. Ennek a keretnek hozzá kell járulnia a különböző politikák közötti koherenciához, és elő kell segítenie a környezetvédelmi vonatkozásoknak a más politikákba, például a közös halászati politikába, a közös agrárpolitikába és más vonatkozó közösségi politikákba való integrálását. A jogi keretnek egy átfogó tevékenységi keretet kell megállapítania, és lehetővé kell tennie az elvégzendő tevékenységek összehangolását, konzisztenciáját, és más közösségi jogszabályok és nemzetközi megállapodások alapján végzett tevékenységekkel való megfelelő integrációját.
- (9) A Közösség tengeri környezetét alkotó tengeri régiók vagy alrégiók változatos körülményei, problémái és igényei különböző és egyedi megoldásokat tesznek szükségessé. Ezt a sokféleséget figyelembe kell venni a tengervédelmi stratégiák elkészítésének valamennyi szakaszában, de különösen az olyan intézkedések előkészítése, tervezése és kivitelezése során, amelyek a tengeri régiók és alrégiók szintjén a Közösség tengeri környezete tekintetében a jó környezeti állapot elérését célozzák.

⁽¹⁾ HL C 185., 2006.8.8., 20. o.⁽²⁾ HL C 206., 2006.8.29., 5. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. november 14-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2007. július 23-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽⁴⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o. A legutóbb a 2006/105/EK irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 368. o.) módosított irányelv.⁽⁶⁾ HL L 103., 1979.4.25., 1. o. A legutóbb a 2006/105/EK irányelvvel módosított irányelv.⁽⁷⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A legutóbb a 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

- (10) Minden tagállam ezért tengervédelmi stratégiát készít tengervizei kezelésére, amely a saját vizeire tekintetében egyedi, ám ugyanakkor tükrözi az érintett tengeri régió vagy alrégió általános helyzetét. A tengervédelmi stratégiák eredményeként a jó környezeti állapot elérését vagy fenntartását célzó intézkedési programokat kell végrehajtani. A tagállamoktól azonban nem lehet megkövetelni, hogy konkrét lépéseket tegyenek, amikor a tengeri környezetet nem fenyegeti jelentős veszély, vagy amikor az a veszélyekhez képest aránytalan költségekkel járna, feltéve, hogy a cselekvés hiányára vonatkozó döntésüket megfelelően indokolják.
- (11) A tengeri környezet határokon átnyúló jellege miatt a tagállamok minden tengeri régió vagy alrégió esetében együttműködnek a tengervédelmi stratégiák összehangolt kidolgozásának biztosítása érdekében. Mivel a tengeri régiók vagy alrégiók más európai uniós tagállamokkal és harmadik országokkal is közösek, a tagállamoknak minden erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy valamennyi érintett tagállammal és harmadik országgal biztosítsák a szoros együttműködést. Amennyiben ésszerű és helyénvaló, a tengeri régiókban vagy alrégiókban már meglévő intézményi kereteket, különösen a regionális tengeri egyezményeket fel kell használni az együttműködés biztosítására.
- (12) Azoknak a tagállamoknak, amelyek az ezen irányelv hatálya alá tartozó olyan tengeri régióval vagy alrégióval határosak, ahol a tenger állapota olyan mértékben kritikus, hogy sürgős intézkedésre van szükség, törekedniük kell olyan cselekvési terv elfogadására, amely az intézkedési programok korábbi működésbe léptetését tartalmazza. Ilyen esetekben a Bizottságot fel kell kérni annak megfontolására, hogy a szóban forgó régió kísérleti projektté nyilvánítása révén támogassa a tagállamokat a tengeri környezet javítása terén kifejtett fokozott erőfeszítéseikben.
- (13) Nem minden tagállam rendelkezik az ezen irányelv meghatározása szerinti tengervizekkel, ezért a kizárólag a tengervizekkel rendelkező tagállamokra vonatkozó irányelv rendelkezéseinek hatálya alá csak e tagállamok esnek.
- (14) Mivel a nemzetközi fellépés nélkülözhetetlen az együttműködés és a koordináció eléréséhez, az irányelvnek tovább kell növelnie a Közösség és a tagállamok nemzetközi megállapodások alapján megvalósított hozzájárulásainak koherenciáját.
- (15) A Közösség és tagállamai egyaránt szerződő felek az Egyesült Nemzetek Szervezetének tengerjogi egyezményében (UNCLOS), amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete tengerjogi egyezményének és az egyezmény XI. részének végrehajtásáról szóló, 1994. július 28-i megállapodásnak az Európai Közösség általi megkötéséről szóló, 1998. március 23-i 98/392/EK tanácsi határozat jóváhagyott⁽¹⁾. A Közösség és tagállamai e megállapodások értelmében vállalt kötelezettségeit ezért maradéktalanul figyelembe kell venni ebben az irányelvben.
- (16) Az irányelvnek szintén erősítenie kell a 93/626/EGK tanácsi határozattal jóváhagyott biológiai sokféleségről szóló egyezmény⁽²⁾ összefüggésében a Közösség által képviselt határozott álláspontot, amely a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, a változatos tengeri élővilág megővésére és fenntartható használatára, valamint a tengeri védett területek hálózatának 2012-ig történő létrehozására vonatkozik. Emellett az irányelvnek hozzá kell járulnia a biológiai sokféleségről szóló egyezmény részes feleinek 7. konferenciája (CBD/COP7) által megfogalmazott célok eléréséhez; a konferencián résztvevők a tengeri és tengerparti biológiai sokféleségről szóló részletes munkaprogramot fogadtak el, amelynek számos célja, feladata és tevékenysége irányul arra, hogy megállítsa a biológiai sokféleség csökkenését nemzeti, regionális és globális szinten is, valamint biztosítsa, hogy a tengeri ökoszisztéma teherbírása révén támogatást nyerjen az áruk és szolgáltatások nyújtása; a védett területek létrehozására munkaprogram is született, amelynek célja, hogy 2012-ig létrehozzuk, majd fenntartsuk a tengeri védett területek ökológiai szempontból reprezentatív rendszereit. A madárvédelmi irányelvben és az élőhelyvédelmi irányelvben a „Natura 2000” területek létrehozására vonatkozóan előírt kötelezettség szintén hozzájárul majd ehhez a munkához.
- (17) Az irányelvnek hozzá kell járulnia a tengeri környezet szennyezéstől való védelmére vonatkozó, egyéb releváns nemzetközi megállapodások értelmében vállalt közösségi és tagállami kötelezettségek teljesítéséhez is, amelyek a következők: a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény, amelyet a 94/157/EK tanácsi határozat⁽³⁾ hagyott jóvá, az Atlanti-óceán északkeleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény, amelyet a 98/249/EK tanácsi határozat⁽⁴⁾ hagyott jóvá, ideértve annak a 2000/340/EK tanácsi határozat⁽⁵⁾ által jóváhagyott, a tengeri terület ökológiai rendszereinek és biológiai sokféleségének védelméről és megőzéséről szóló új V. mellékletét és megfelelő 3. függelékét, valamint a 77/585/EGK tanácsi határozattal⁽⁶⁾ jóváhagyott, a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény és annak az 1999/802/EK tanácsi határozattal⁽⁷⁾ jóváhagyott 1995-öt követő módosításai, valamint annak a Földközi-tenger szárazföldi eredetű szennyezés elleni védelméről szóló jegyzőkönyve, amelyet a 83/101/EGK tanácsi határozat⁽⁸⁾ hagyott jóvá, és annak az 1999/801/EK tanácsi határozattal⁽⁹⁾ jóváhagyott, 1996-ot követő módosításai. Ennek az irányelvnek hozzá kell járulnia továbbá a tagállamoknak a Fekete-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény alapján fennálló kötelezettségei teljesítéséhez, amely egyezmény alapján a tagállamok a tengeri környezet szennyezés elleni védelmével kapcsolatos fontos kötelezettségvállalásokat tettek, és amely egyezményben a Közösség ugyan nem szerződő fél, de abban megfigyelői státusszal bír.

(1) HLL 179., 1998.6.23., 1. o.

(2) HL L 309., 1993.12.13., 1. o.

(3) HL L 73., 1994.3.16., 19. o.

(4) HL L 104., 1998.4.3., 1. o.

(5) HL L 118., 2000.5.19., 44. o.

(6) HL L 240., 1977.9.19., 1. o.

(7) HL L 322., 1999.12.14., 32. o.

(8) HL L 67., 1983.3.12., 1. o.

(9) HL L 322., 1999.12.14., 18. o.

- (18) Egy adott tengeri régióban vagy alrégióban valamely tagállammal azonos tengervizekkel rendelkező harmadik országokat fel kell kérni arra, hogy vegyenek részt az ezen irányelvben meghatározott folyamatban, és ezáltal könnyítsék meg az érintett tengeri régió vagy alrégió jó környezeti állapotának megvalósítását.
- (19) Az irányelv céljainak eléréséhez kulcsfontosságú a tagállamok által az intézkedési programok részeként kijelölni kívánt tengervédelmi területeket célzó, a megőrzésre irányuló célok, gazdálkodási intézkedések, valamint monitoring és értékelési tevékenységek integrálásának biztosítása.
- (20) Mivel a tengervédelmi stratégiák keretében végrehajtott intézkedési programok csak akkor lennének hatékonyak, ha az adott terület tengeri környezete állapotának alapos ismeretére épülnek, és – amennyire csak lehet – e terület egyedi igényeire szabottak, minden tagállamnak az érintett tengeri régióra vagy alrégióra vonatkozóan nemzeti szinten rendelkeznie kell egy tájékozott politikaalkotásra alkalmas keret kialakításáról, ideértve a tengerkutatói és monitoringműveleteket. Közösségi szinten a társult kutatások támogatását a kutatási és fejlesztési politikákba kell belefoglalni. A hetedik kutatási és fejlesztési keretprogramban szereplő, a tengerekre vonatkozó kérdések elismerése fontos lépést jelent ebben az irányban.
- (21) Az intézkedési programok előkészítésének első lépéseként az adott tengeri régió vagy alrégió tagállamainak elemzést kell készíteniük tengervizeik jellemzőiről és az azokat érő terhelésekről és hatásokról, és azonosítaniuk kell a fő terheléseket, hatásokat, valamint gazdasági és társadalmi elemzést kell készíteniük tengervizeik használatáról és a tengeri környezet állapotromlásának költségvonatáról. A tagállamok elemzéseik alapjául felhasználhatják a regionális tengeri egyezmények összefüggésében már elvégzett értékeléseket.
- (22) A tagállamok ezután az elemzések alapján megállapítják az tengervizeik jó környezeti állapotának meghatározására szolgáló jellemzőket. E célból helyénvaló rendelkezést hozni olyan kritériumok és módszertani előírások kidolgozásáról, amelyek biztosítják, hogy a jó környezeti állapot mértéke az egyes tengeri régiók és alrégiók között konzisztens és összehasonlítható legyen.
- (23) A jó környezeti állapot elérésének következő lépéseként környezetvédelmi célokot és nyomonkövetési programokat kell létrehozni a folyamatos értékelés megvalósításához, ezáltal biztosítva az adott tengervizek állapotának rendszeres felmérését.
- (24) A tagállamoknak olyan intézkedési programokat kell alkotnia és végrehajtania, amelyek az adott vizek jó környezeti állapotának elérését vagy fenntartását célozzák, ugyanakkor figyelembe veszik az érvényben lévő közösségi és nemzetközi követelményeket és az érintett tengeri régió vagy alrégió szükségleteit is.
- (25) Helyénvaló, hogy a tagállamok megtegyék a fent említett lépéseket, tekintettel arra, hogy precíz összpontosításra van szükség. A Közösség teljes területén, valamint a globális kötelezettségvállalások vonatkozásában megvalósított tevékenységek kohéziójának biztosításához alapvetően szükséges az, hogy a tagállamok értesítsék a Bizottságot a megtett lépésekről, ezáltal lehetővé téve a Bizottság számára a tevékenység adott tengeri régió vagy alrégió belüli koherenciájának értékelését, és azt, hogy a Bizottság megfelelő tanácsot adhasson a tagállamoknak.
- (26) Az igazságosság és az ésszerűség megköveteli, hogy az irányelv rendelkezzen olyan esetekről is, amikor egy tagállam számára nem lehetséges a kitűzött környezetvédelmi célok elérése.
- (27) Ezzel kapcsolatban két különleges esetről kell rendelkezni. Az első különleges eset olyan helyzetre vonatkozik, amelyben egy tagállam nem tudja elérni a kitűzött környezetvédelmi célokot olyan tevékenység vagy passzivitás miatt, amiért az érintett tagállam nem felelős, vagy természeti okok, illetve erőhatalom miatt, vagy az adott tagállam által a környezetre gyakorolt negatív hatásonál jelentősebb nyomás közérdek alapján megtett intézkedések miatt, illetve amiatt, hogy a természeti viszonyok nem teszik lehetővé az érintett tengervizek állapotának kellő időben történő javítását. Az érintett tagállamnak indokolnia kell, miért ítéli meg úgy, hogy különleges eset alakult ki, és meg kell jelölnie az érintett területet, továbbá eseti intézkedéseket kell tennie a környezetvédelmi célok elérésére, az érintett tengervizek további állapotromlásának és a tengeri régió vagy alrégió belüli kedvezőtlen hatások ellensúlyozásának megelőzése érdekében.
- (28) A második különleges eset, ha egy tagállam olyan problémát tár fel, amely hatással van tengervizeire vagy akár egy egész tengeri régió vagy alrégió vizeinek állapotára, és a probléma nemzeti szinten hozott intézkedésekkel nem orvosolható, vagy más közösségi politikához vagy nemzetközi megállapodáshoz kötődik. Ilyen esetben erről a Bizottságot megfelelően tájékoztatni kell az intézkedési programra vonatkozó értesítés keretében, és – ha közösségi cselekvés szükséges – meg kell tenni a megfelelő ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak.
- (29) A különleges esetekre biztosított rugalmasság alkalmazását azonban a Közösségnek kell felügyelnie. Az első különleges esetben ésszerű, hogy az értékelés során a meghozott eseti intézkedések hatékonysága kellő mérlegelés tárgyát képezze. Olyan esetben, amikor a tagállamok egy intézkedést a közérdek védelmével indokolnak, biztosítani kell, hogy az intézkedés következtében a tengeri környezetben bekövetkezett változások ne akadályozzák meg vagy ne veszélyeztessék tartósan az adott tengeri régió vagy alrégió, vagy más tagállamok tengervizeire jó környezeti állapotának elérését. A Bizottságnak tanácsot kell adnia a tagállamok számára, ha vélekedése szerint az előirányzott intézkedések nem elégségesek vagy nem megfelelőek a cselekvés koherenciájának biztosítására az érintett tengeri régió vagy alrégió tekintetében.

- (30) A második különleges esetben a Bizottságnak mérlegelnie kell a kérdést és hat hónapon belül válaszolnia kell. A Bizottságnak adott esetben mérlegelnie kell az érintett tagállami ajánlásokat, amikor vonatkozó javaslatokat az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti.
- (31) A tengeri élővilág dinamikájára és természetes változékonyságára való tekintettel, valamint figyelembe véve, hogy az emberi tevékenységek különböző mintáinak alakulásával, továbbá az éghajlatváltozás hatása miatt is a tengeri környezetet érő terhelések és hatások változhatnak, el kell ismerni, hogy időről időre a jó környezeti állapot meghatározásának kiigazítására lehet szükség. Ennek megfelelően helyénvaló, hogy a tengeri környezet védelmét és igazgatását célzó intézkedési programok rugalmasak és alkalmazkodóképesek legyenek, és vegyék figyelembe a tudományos és műszaki fejlesztéseket. Ezért rendelkezni kell a tengervédelmi stratégiák rendszeres felülvizsgálatáról.
- (32) Rendelkezni kell az intézkedési programok és módosításaik közzétételéről is, és olyan időközi jelentéseknek a Bizottság részére történő bemutatásáról, amelyek beszámolnak ezen programok végrehajtásának előmeneteléről.
- (33) Annak érdekében, hogy a nyilvánosság is aktívan részt vegyen a tengervédelmi stratégiák létrehozásában, végrehajtásában és felülvizsgálataiban, a környezetvédelmi információkhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó közösségi jogszabályokkal összhangban rendelkezni kell a tengervédelmi stratégiák különböző elemeire vagy kapcsolódó felülvizsgálataira vonatkozó megfelelő nyilvános tájékoztatásról, valamint kérelemre a tengervédelmi stratégiák kidolgozásához felhasznált releváns információkról.
- (34) A Bizottságnak az összes intézkedési program kézhezvételétől számított két éven belül, de legkésőbb 2021-ig el kell készítenie az irányelv végrehajtásáról szóló első értékelő jelentését. Ezt követően a Bizottságnak hatévente kell jelentéseket közzétennie.
- (35) Rendelkezni kell arról is, hogy a Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (Inspire) kialakításáról szóló, 2007. március 14-i 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel⁽¹⁾ összhangban módszertani előírásokat kell elfogadni a tengeri környezet állapotának értékelésére, a felügyeletre, a környezetvédelmi célokra, valamint az adatok továbbítására és feldolgozására szolgáló technikai formátumokra vonatkozóan.
- (36) A halgazdálkodást szabályozó intézkedéseket csak a közös halászati politika keretében és tudományos szakvélemény alapján lehet hozni, ahogy azt a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról szóló, 2002. december 20-i 2371/2002/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ előírja, ezért az ilyen intézkedésekkel ezen irányelv nem foglalkozik. A radioaktív anyagok használatából eredő kibocsátásokat az Euratom-szerződés 30. és 31. cikke szabályozza, így azokkal ennek az irányelvnek nem kell foglalkoznia.
- (37) A közös halászati politikában figyelembe kell venni a halászat környezeti hatásait és ezen irányelv céljait.
- (38) Amennyiben a tagállamok úgy ítélik meg, hogy fellépésre van szükség a fent említett területeken, vagy egy másik közösségi politikához vagy nemzetközi megállapodáshoz kapcsolódó egyéb területeken, közösségi fellépésre irányuló megfelelő ajánlásokat kell tenniük.
- (39) Mivel az irányelv céljait – nevezetesen a tengeri környezet védelmét és megőrzését, a tengeri környezeti állapot romlásának megelőzését, és, amennyiben megvalósítható, a már károsodást szenvedett területeken e környezet helyreállítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az irányelv léptéke és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (40) A tagállamok intézkedési programjainak és későbbi cselekvéseinek az emberi tevékenységek irányításának ökoszisztéma-alapú megközelítésén és a Szerződés 174. cikkében említett elveken, különösen az elővigyázatosság elvén kell alapulniuk.
- (41) Az irányelvnek tiszteletben kell tartania és figyelembe kell vennie az Európai Unió alapjogi chartájában⁽³⁾ elismert alapelveket és alapvető jogokat, különösen a 37. cikkében említett fenntartható fejlődés elvét, amelynek célja annak ösztönzése, hogy a környezet magas szintű védelmét és a környezeti minőség javítását integrálja a közösségi politikákba.
- (42) Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽⁴⁾ összhangban kell elfogadni.

⁽²⁾ HL L 358., 2002.12.31., 59. o.

⁽³⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

⁽¹⁾ HL L 108., 2007.4.25., 1. o.

(43) A Bizottságot fel kell ruházni azzal a hatáskörrel, hogy az irányelv III., IV. és V. mellékletét a tudományos és műszaki haladáshoz igazíthassa. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak és az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

(44) A Bizottságra különösen olyan hatáskört kell ráruházni, amely a jó környezeti állapot elismerése kritériumainak és módszertani előírásainak megállapítására, valamint a nyomon követésre és az értékelésre vonatkozó előírások és szabványosított módszerek elfogadására irányul. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak és az irányelv új, nem alapvető fontosságú elemekkel történő kiegészítésére irányulnak, azokat az 1999/468/EK tanácsi határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez az irányelv keretet hoz létre a tengeri környezet védelmére és megőrzésére, a tengeri környezeti állapot romlásának megelőzésére, és – amennyiben megvalósítható – a már károsodást szenvedett területeken e környezet helyreállítására.

Ebből a célból tengervédelmi stratégiák kialakítására és végrehajtására kerül sor, hogy legkésőbb 2021-re elérjék vagy fenntartsák a tengeri környezet jó állapotát.

(2) A tengervédelmi stratégiák ökoszisztéma-alapú szemléletet alkalmaznak emberi tevékenységek irányításában, ezzel egyidejűleg lehetővé teszik a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható felhasználását.

(3) Ez az irányelv hozzájárul a tengeri környezetre hatást gyakorló különböző politikák, megállapodások és jogalkotási intézkedések közötti koherenciához, és arra törekszik, hogy biztosítsa a környezetvédelmi szempontoknak ezekbe történő integrációját.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott valamennyi tengervízre alkalmazni kell.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a csak védelmi és nemzetbiztonsági célú tevékenységekre. A tagállamoknak ugyan-

akkor törekedniük kell annak biztosítására, hogy – amennyiben ez ésszerű és megvalósítható – e tevékenységeket az irányelv céljaival összeegyeztethető módon végezzék.

3. cikk

Meghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „tengervizek”: a felségvizek kiterjedését meghatározó alapvonal tenger felőli részétől az azon területek legszéleig terjedő vízterület, tengerfenék és altalaj, amelyen az UNCLOS-szal összhangban egy tagállam joghatósággal rendelkezik és/vagy joghatóságot gyakorol, kivéve a Szerződés II. mellékletében említett országokkal és területekkel szomszédos vizeket és a francia tengerentúli megyéket és közösségeket. Az alapvonal tenger felőli részén található azon tengervizek, amelyekre a 2000/60/EK irányelv alkalmazandó, kizárólag akkor tartoznak ide, ha a tengeri környezet védelmét szolgáló olyan fontos elemekről van szó, amelyek a 2000/60/EK irányelv hatályán kívül esnek;
2. „tengeri régió”: a 4. cikk meghatározása szerinti tengeri régió. A tengeri régiók és alrégiók ezen irányelv végrehajtásának megkönnyítése céljából kerülnek kijelölésre, víztani, tengertani és biológiai-földrajzi jellemzők figyelembevételével;
3. „tengervédelmi stratégia”: az 5. cikkben meghatározottak szerint minden egyes érintett tengeri régió vagy alrégió tekintetében kidolgozandó és végrehajtandó stratégia;
4. „környezeti állapot”: a tengervizek környezetének általános állapota, figyelembe véve az egyes tengeri ökoszisztémák szerkezetét, működését és folyamatait, valamint a természeti fiziológiai, földrajzi és éghajlati tényezőket, továbbá a fizikai és kémiai feltételeket, beleértve az adott területen folytatott emberi tevékenység hatásait;
5. „jó környezeti állapot”: a tengervizek olyan környezeti állapota, amelyben az ökológiai szempontból sokszínű és dinamikus óceánok és tengerek a saját feltételeiknek megfelelően tiszták, egészségesek és termékenyek, a tengeri környezet használata pedig fenntartható szinten történik, biztosítva ezáltal a használatának és az azzal kapcsolatos tevékenységeknek a lehetőségét a jelenlegi és a jövőbeni nemzedékek számára, azaz:
 - a) a tengeri ökoszisztémák szerkezete, működése és folyamatai az azokhoz kapcsolódó fiziológiai, földrajzi és éghajlati tényezőkkel együtt lehetővé teszik ezen ökoszisztémák teljes mértékű működését és rugalmasságuk megőrzését. A tengeri fajok és élőhelyek védelmében részesülnek, megvalósul a biológiai sokféleség ember által előidézett csökkenésének megakadályozása, és a különböző biológiai összetevők egymással egyensúlyban működnek;

b) az ökoszisztémák hidromorfológiai, fizikai és kémiai jellemzői – beleértve az adott területen folytatott emberi tevékenységből eredő jellemzőket – támogatják az ökoszisztémákat a fent leírt módon. Anyagoknak és energiának a tengeri környezetbe való emberi eredetű bevitele nem jár szennyező hatással.

A jó környezeti állapot megállapítására a 4. cikkben említett tengeri régió vagy alrégió szintjén, az I. mellékletben foglalt általános környezetminőségi mutatók alapján kerül sor. Az ökoszisztéma-alapú szemléleten alapuló adaptív irányítást kell alkalmazni a jó környezeti állapot elérése céljából;

6. „kritériumok”: az általános környezetminőségi mutatókhoz szorosan kapcsolódó, jellemző technikai sajátosságok;
7. „környezetvédelmi cél”: minden egyes tengeri régió vagy alrégió tekintetében a tengervizek különböző összetevőinek kívánatos állapotára vonatkozó minőségi vagy mennyiségi meghatározás. A környezetvédelmi célokat a 10. cikkkel összhangban kell megállapítani;
8. „szennyezés”: a tengeri környezetbe juttatott közvetett vagy közvetlen szennyezés, amely emberi tevékenységnek, illetve vegyi vagy energiaforrás használatának eredménye, beleértve az emberek által kiváltott, víz alatti zajszenyezést, amely árt vagy valószínűleg káros az élő erőforrásoknak és a tengeri élővilágnak, veszélyezteti az emberi egészséget, akadályozza a tengeri tevékenységeket, beleértve a halászatot, a turizmust, a szabadidős tevékenységeket és a tengerek más legitim használatát, rontja a tengervíz minőségét vagy élvezeti értékét, vagy általában rontja a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható felhasználását;
9. „egyedi terület”: egy tagállam tengervizei, amelyekre vonatkozóan a környezetvédelmi célok nem elérhetőek az adott tagállam intézkedései révén, a 14. cikkben felsorolt okok következtében;
10. „regionális együttműködés”: az azonos tengeri régió vagy alrégió osztozó tagállamok – és lehetőség szerint harmadik országok – közötti együttműködés és tevékenységeik koordinálása tengervédelmi stratégiák kidolgozása és végrehajtása céljából;
11. „regionális tengeri egyezmény”: a 4. cikkben említett tengeri régiók tengeri környezetének védelme céljából létrehozott bármely nemzetközi egyezmény vagy nemzetközi megállapodás – és annak irányító szerve –, mint például a Balti-tenger térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény, az Atlanti-óceán északkeleti térsége tengeri környezetének védelméről szóló egyezmény, valamint a Földközi-tenger tengeri környezetéről és parti térségéről szóló egyezmény.

4. cikk

Tengeri régiók és alrégiók

(1) Az irányelv értelmében rájuk vonatkozó kötelezettségeik teljesítése során a tagállamoknak kellő mértékben figyelembe kell venniük, hogy a felségterületükhöz vagy joghatóságuk alá tartozó tengervizek a következő tengeri régiók szerves részét alkotják:

- a) Balti-tenger;
- b) az Atlanti-óceán észak-keleti térsége;
- c) Földközi-tenger;
- d) Fekete-tenger.

(2) Az egyes területek sajátosságainak figyelembevétele érdekében a tagállamok az irányelv végrehajtása során az (1) bekezdésben említett tengervizek megfelelő szintű részterületeit is alapul vehetik, amennyiben a részterületek kijelölése összeegyeztethető az alábbi alrégiókkal:

- a) az Atlanti-óceán északkeleti térségében:
 - i. Északi-tenger, beleértve a Kattegatot és a La Manche csatornát;
 - ii. Kelta-tenger;
 - iii. Vizcayai-öböl és az ibériai partvonal;
 - iv. az Atlanti-óceánon az Azori-szigeteket, Madeirát és a Kanári-szigeteket körülvevő vizek által határolt makaróniai biogeográfiai régió;
- b) a Földközi-tengeren:
 - i. a Földközi-tenger nyugati térsége;
 - ii. Adriai-tenger;
 - iii. Jón-tenger és a Földközi-tenger középső térsége;
 - iv. Égei-tenger és Levantei-medence.

A tagállamok a 24. cikk (1) bekezdése első albekezdésében meghatározott időpontig tájékoztatják a Bizottságot bármilyen részterület kijelöléséről, azonban ezt az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett kezdő értékelés elkészültével felülvizsgálhatják.

5. cikk

Tengervédelmi stratégiák

(1) Valamennyi tagállam kidolgozza – minden érintett tengeri régiót vagy alrégiót illetően – a tengervizeire vonatkozó tengervédelmi stratégiát, a (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott cselekvési tervnek megfelelően.

(2) A tagállamok együttműködnek annak biztosítása céljából, hogy valamennyi tengeri régió és alrégió tekintetében összehangolják az irányelv céljainak eléréséhez szükséges intézkedéseket, különös tekintettel a tengervédelmi stratégiáknak az a) és b) pontban említett különböző elemeire, a következő módon:

a) előkészítés:

- i. ...-ig (*) a 8. cikkkel összhangban kezdeti értékelés az érintett vizek jelenlegi környezeti állapotáról és az emberi tevékenységek erre gyakorolt hatásáról;
- ii. ...-ig (*) az érintett vizek vonatkozásában a jó környezeti állapot mutatóinak meghatározása a 9. cikk (1) bekezdésével összhangban;
- iii. ...-ig (**) környezetvédelmi célok és ahhoz kapcsolódó mutatók megállapítása a 10. cikk (1) bekezdésével összhangban;
- iv. ...-ig (***) nyomkövetési program létrehozása és végrehajtása a folyamatos értékelésnek és a célok rendszeres felülvizsgálatának biztosítása érdekében a 11. cikk (1) bekezdésével összhangban, hacsak a vonatkozó közösségi jog másként nem rendelkezik.

b) Intézkedési programok:

- i. legkésőbb 2016-ig a jó környezeti állapot elérését vagy fenntartását célzó intézkedési program kialakítása a 13. cikk (1), (2) és (3) bekezdésével összhangban;
- ii. legkésőbb 2018-ig az i. pontban előírt intézkedési program végrehajtásának megkezdése a 13. cikk (7) bekezdésével összhangban.

(3) Azoknak a tagállamoknak, amelyek az ezen irányelv hatálya alá tartozó ugyanazon tengeri régióval vagy alrégióval határosak, ahol a tenger állapota annyira kritikus, hogy sürgős intézkedés szükséges, törekedniük kell arra, hogy az (1) bekezdéssel összhangban olyan cselekvési tervet fogadjanak el, amely az intézkedési programok korábbi működésbe lépését tartalmazza. Ezekben az esetekben:

a) a tagállamok értesítik a Bizottságot felülvizsgált menetrendjükről, és ennek megfelelően járnak el;

b) a Bizottság felkérést kap, hogy mérlegelje támogató intézkedések elfogadását a tagállamok számára azon fokozott erőfeszítéseikhez, amelyeket a tengeri környezet javításáért tesznek, azáltal, hogy az adott régiót kísérleti projektként kezeli.

(4) A tagállamok kidolgozzák és végrehajtják a tengervédelmi stratégiáknak a (2) bekezdés a) és b) pontjában említett valamennyi elemét, ennek során azonban nem kell konkrét lépéseket tenniük, ha a tengeri környezetre nézve nem áll fenn jelentős kockázat, vagy ha ez a tengeri környezetet illetően

fenálló kockázatokat figyelembe véve aránytalan költségekkel járna.

Ha egy tagállam a fenti okok valamelyike miatt nem tesz lépést, erről a döntéséről a szükséges indokolással együtt tájékoztatja a Bizottságot.

6. cikk

Regionális együttműködés

(1) A 5. cikk (2) bekezdésében említett összehangolás megvalósítása érdekében a tagállamok – ahol ésszerű és helyénvaló – felhasználják a tengeri régióra vagy alrégióra kiterjedő intézményi együttműködési kereteket, beleértve a regionális tengeri egyezmények alapján létezőeket is.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamok minden erőfeszítést megtesznek – felhasználva a megfelelő nemzetközi fórumokat, többek között a regionális tengeri egyezmények mechanizmusait és struktúráit is – annak érdekében, hogy minden tengeri régió vagy alrégió belül összehangolják tevékenységeiket azon harmadik országokkal, amelyek az adott tengeri régióban vagy alrégióban rendelkeznek felségterületükhöz vagy joghatóságuk alá tartozó vizekkel.

Amennyire lehetséges, ebben az összefüggésben a tagállamok a nemzetközi megállapodásokból – például a regionális tengeri egyezményekből – fakadó struktúrák keretén belül létrehozott megfelelő, létező programokra és tevékenységekre támaszkodnak.

Adott esetben egy tengeri régió vagy alrégió vízgyűjtő területein fekvő valamennyi tagállamra – beleértve a tengerparttal nem rendelkező országokat is – kiterjesztik az összehangolást és az együttműködést annak érdekében, hogy az e tengeri régió vagy alrégió területén belüli tagállamoknak lehetővé tegyék, hogy az ezen irányelvben vagy a 2000/60/EK irányelvben előírt, kialakított együttműködési struktúrákat alkalmazva eleget tegyenek ezen irányelv szerinti kötelezettségeiknek.

7. cikk

Illetékes hatóságok

(1) A tagállamok ...-ig (****) minden érintett tengeri régió vagy alrégió esetében kijelölik a hatóságot vagy hatóságokat, amely(ek) tengervizeik vonatkozásában illetékes(ek) az irányelv végrehajtására.

A tagállamok ...-ig (*****) eljuttatják a Bizottsághoz a kijelölt illetékes hatóságok listáját és az II. mellékletben felsorolt adatokat.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően négy évvel.

(**) Ezen irányelv hatálybalépését követően öt évvel.

(***) Ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel.

(****) Ezen irányelv hatálybalépését követően három évvel.

(*****) Ezen irányelv hatálybalépését követően 42 hónappal.

Ezzel egyidejűleg a tagállamok eljuttatnak a Bizottsághoz egy listát az ezen irányelv végrehajtásáért felelős illetékes hatóságokról, amelyek olyan nemzetközi szervezetekben vesznek részt, amelyeknek a tagállamok tagjai.

Az egyes tengeri régiók és alrégiók vízgyűjtő területein fekvő tagállamok kijelölik a 6. cikkben említett együttműködésére és összehangolására illetékes hatóságot vagy hatóságokat.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésnek megfelelően szolgáltatott adatokban bekövetkezett bárminemű változásról a változás érvénybelépésétől számított hat hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot.

II. FEJEZET

TENGERVÉDELMI STRATÉGIÁK: ELŐKÉSZÍTÉS

8. cikk

Értékelés

(1) A tagállamok kezdő értékelést végeznek tengervizeikre vonatkozóan, amely figyelembe veszi a rendelkezésre álló adatokat és tartalmazza a következőket:

- a) a III. melléklet 1. táblázatában foglalt elemek indikatív felsorolása alapján az említett vizek főbb jellemzőinek és jelenlegi környezeti állapotának elemzése, kitérve a fizikai-kémiai sajátosságok, az élőhelytípusok, a biológiai sajátosságok és a hidromorfológia elemzésére;
- b) a III. melléklet 2. táblázatában foglalt elemek indikatív felsorolása alapján az említett vizek környezeti állapotára és jellemzőire ható uralkodó terhelések és hatások – beleértve az emberi tevékenységet is – elemzése, kitérve a különböző környezetterhelések minőségi és mennyiségi halmozódására, valamint a megállapítható tendenciákra;
- c) a területek használatának gazdasági és szociális elemzése, valamint a tengeri környezet állapotromlásának költségvonzata.

(2) Az (1) bekezdésben említett elemzések során figyelembe kell venni a 2000/60/EK irányelv parti tengervizekre, átmeneti vizekre és felségvizekre vonatkozó rendelkezéseit. A tengeri környezet állapotára vonatkozó átfogó értékelés elkészítése érdekében az elemzések során egyéb vonatkozó – például a regionális tengeri egyezmények keretében együttesen végzett – értékeléseket is figyelembe kell venni vagy alapként kell alkalmazni.

9. cikk

A jó környezeti állapot meghatározása

(1) A 8. cikk (1) bekezdése értelmében elvégzett kezdő értékelést felhasználva a tagállamok az I. mellékletben felsorolt általános környezetminőségi mutatók és az e cikk (3) bekezdésében előírt kritériumok és módszertani előírások alapján minden érintett tengeri régió vagy alrégió vonatkozásában meghatározzák a tengervizek jó környezeti állapotát jelző mutatókat.

Figyelembe veszik a III. melléklet 1. táblázatában foglalt elemek indikatív felsorolását és különösen a fizikai-kémiai sajátosságokat, az élőhelytípusokat, a biológiai sajátosságokat és a hidromorfológiát.

(2) A tagállamok a jó környezeti állapotot jelző mutatók meghatározását követő három hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot a 8. cikk (1) bekezdése értelmében készült értékelésről, valamint az e cikk (1) bekezdés értelmében meghatározott mutatókról.

(3) A jó környezeti állapot meghatározását szolgáló kritériumokat és módszertani előírásokat, amelyek célja, hogy az irányelv kiegészítésével módosítsák ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeit, az I. és a III. melléklet alapján, a 23. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell meghatározni ...-ig (*) annak érdekében, hogy biztosítsák a koherenciát és lehetővé tegyék a tengeri régióknak és alrégióknak a jó környezeti állapot elérésére vonatkozó összehasonlítását. A Bizottság konzultációt folytat valamennyi érdekelt féllel, beleértve a regionális tengerekre vonatkozó egyezményeket, mielőtt ilyen kritériumokra és előírásokra tenne javaslatot.

10. cikk

Környezetvédelmi célok megállapítása

(1) A 8. cikk (1) bekezdése értelmében elvégzett kezdő értékelés alapján a tagállamok minden tengeri régió vagy alrégió vonatkozásában kitűznek tengervizekre vonatkozó, átfogó, a tengeri környezet jó környezeti állapotának elérésére irányuló előrehaladáshoz útmutatóul szolgáló környezetvédelmi célokat az ezekhez tartozó környezetminőségi mutatókkal, figyelembe véve a IV. mellékletben foglalt jellemzők indikatív felsorolását.

E célok és mutatók kidolgozásakor a tagállamok figyelembe veszik az érintett vizekre vonatkozóan már meglévő – nemzeti, közösségi vagy nemzetközi szinten kitűzött – releváns környezetvédelmi célok további alkalmazásának lehetőségét, biztosítva e célok kölcsönös kiegészítő jellegét.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az általuk kitűzött környezetvédelmi célokról, legkésőbb a megállapításuktól számított három hónapon belül.

11. cikk

Nyomonkövetési programok

(1) A 8. cikk (1) bekezdése értelmében elkészített kezdeti értékelés alapján a tagállamok összehangolt nyomonkövetési programokat állítanak össze és hajtanak végre a tengervizek környezeti állapotának folyamatos értékelése céljából, az elemeknek a III. mellékletben foglalt indikatív felsorolása és az V. mellékletben meghatározott felsorolás alapján és a 10. cikk értelmében kitűzött környezetvédelmi célok segítségével.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően két évvel.

A nyomonkövetési programok a közösségi jogszabályokban vagy nemzetközi megállapodásokban meghatározott, értékelésre és megfigyelésre irányuló vonatkozó rendelkezésekre épülnek, és azokkal összeegyeztethetőek.

(2) A tagállamok legkésőbb a nyomonkövetési programokról kidolgozásuk után három hónapon belül tájékoztatják a Bizottságot.

(3) A nyomon követésre és az értékelésre vonatkozó – a korábbi kötelezettségvállalásokat szem előtt tartó, a nyomonkövetési és értékelési eredmények összehasonlíthatóságát biztosító – előírásokat és szabványosított módszereket, amelyek célja, hogy az irányelv kiegészítésével módosítsák ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeit, a 23. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

12. cikk

Értesítések és bizottsági tanácsadás

A 9. cikk (2) bekezdése, a 10. cikk (2) bekezdése és a 11. cikk (2) bekezdése szerinti értesítések alapján a Bizottság tengeri régióként vagy alrégióként tájékoztatja valamennyi tagállamot arról, hogy a bejelentett elemek olyan megfelelő keretet alkotnak-e, amely megfelel ezen irányelv követelményeinek.

A tájékoztatás tartalmának kialakítása során a Bizottság mérlegeli a rendszerek tengeri régiókon vagy alrégiókon belüli és közösségen belüli következetességét, és felkérheti az érintett tagállamot bármely rendelkezésre álló és szükséges kiegészítő információ szolgáltatására.

III. FEJEZET

TENGERVÉDELMI STRATÉGIÁK: INTÉZKEDÉSI PROGRAMOK

13. cikk

Intézkedési programok

(1) A tagállamok minden érintett tengeri régióra vagy alrégióra vonatkozóan megállapítják azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek tengervizeikben a 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott jó környezeti állapot eléréséhez vagy fenntartásához.

Ezeket az intézkedéseket a 8. cikk (1) bekezdése szerint készült kezdő értékelés és a 10. cikk (1) bekezdése szerint kitűzött környezetvédelmi célok alapján, a VI. mellékletben felsorolt intézkedéstípusok figyelembevételével kell megtervezni.

(2) A tagállamok intézkedési programot alkotnak az (1) bekezdés értelmében tervezett intézkedések és a közösségi jogszabályok – különösen a 2000/60/EK irányelv – vagy nemzetközi megállapodások értelmében megkövetelt vonatkozó intézkedések felhasználásával.

(3) A (2) bekezdés szerinti intézkedési program tervezésekor a tagállamok kellő figyelmet fordítanak a fenntartható fejlődésre és különösen a tervezett intézkedések társadalmi és gazdasági hatásaira.

A tagállamok biztosítják az intézkedések költséghatékonyágát és műszaki megvalósíthatóságát, és ennek érdekében bármilyen új intézkedés bevezetése előtt költség-haszon elemzéseket tartalmazó hatásvizsgálatokat végeznek.

(4) Az e cikk szerint megállapított intézkedési programok magukban foglalnak olyan intézkedéseket, mint például a 92/43/EGK irányelv szerinti különleges természetvédelmi területek használata, a 79/409/EGK irányelv szerinti különleges védelmi területek használata, valamint a Közösség vagy az érintett tagállamok által az olyan nemzetközi és regionális megállapodások keretében elfogadott tengeri védett területek használata, amelyeknek részes felei.

Ezzel összefüggésben a tagállamok biztosítják, hogy e területek hozzájáruljanak a tengeri védett területek összefüggő és reprezentatív hálózatának kialakításához.

(5) Az intézkedési programokban a tagállamok jelzik, hogyan kívánják végrehajtani az intézkedéseket, és azok várhatóan milyen módon járulnak hozzá a 10. cikk (1) bekezdése értelmében kitűzött környezetvédelmi célokhoz.

(6) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot és bármely érintett másik tagállamot az intézkedési programokról a kidolgozásukat követő három hónapon belül.

(7) A 16. cikkre is figyelemmel a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az intézkedési programok végrehajtása a kidolgozásuktól számított két éven belül megkezdődjön.

14. cikk

Kivételek

(1) A tagállamok azonosíthatnak egyedi területeket tengervizeik között, amennyiben az a)–d) pontban felsorolt okok valamelyike miatt a tagállam által hozott intézkedések segítségével, vagy az e) pontban említett okok miatt az adott határidőn belül nem lehet elérni a környezetvédelmi célokat:

- a) olyan tevékenység vagy passzivitás, amelyért az érintett tagállam nem felelős;
- b) természeti okok;
- c) erőhatalom;
- d) a tengervizek jellemzőiben bekövetkezett változások a kedvezőtlen környezeti hatásnál – beleértve bármely, az országhatárokon áterjedő hatást – jelentősebb nyomós közérdek védelme érdekében tett intézkedés következtében;
- e) természeti viszonyok, amelyek nem teszik lehetővé az érintett tengervizek állapotának időben történő javítását.

Az érintett tagállamok az intézkedési programban világosan körülhatárolják ezeket a területet, és véleményüket alátámasztó indokolást szolgáltatnak a Bizottság részére. Az egyedi területek körülhatárolása során a tagállamok figyelembe veszik az érintett tengeri régióban vagy alrégióban található tagállamok tekintetében jelentkező következményeket.

A környezetvédelmi célok elérésének és az érintett tengervizeknek a b), c) és d) pontban meghatározott okokból bekövetkező további állapotromlása megelőzésének, valamint az érintett tengeri régió vagy alrégió szintjén, illetve más tagállamok tengervizein a kedvezőtlen hatások ellensúlyozásának céljából a tagállamok kötelesek megfelelő eseti intézkedéseket hozni.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában említett helyzetben a tagállamok biztosítják, hogy az intézkedés következtében a tengeri környezetben bekövetkezett változások ne akadályozza meg vagy ne veszélyeztesse tartósan az érintett tengeri régió vagy alrégió szintjén, illetve más tagállamok tengervizein a jó környezeti állapot elérését.

(3) Amennyiben megvalósítható, az (1) bekezdés harmadik albekezdésében említett eseti intézkedéseket integrálni kell az intézkedési programba.

15. cikk

Ajánlás közösségi fellépésre

(1) Ha egy tagállam olyan problémát fedez fel, amely hatással van tengervizei állapotára, és amely nemzeti szinten hozott intézkedésekkel nem orvosolható, vagy amely egy másik közösségi politikához vagy nemzetközi megállapodáshoz kapcsolódik, erről – indoklás kíséretében – tájékoztatnia kell a Bizottságot.

A Bizottság hat hónapon belül válaszol.

(2) Ha közösségi intézmények általi fellépésre van szükség, a tagállamok megfelelő ajánlásokat tesznek a Bizottságnak és a Tanácsnak az (1) bekezdésben említett kérdésekkel kapcsolatos intézkedésekre vonatkozóan. Ha a vonatkozó közösségi jogszabályok nem rendelkeznek másként, a Bizottság ezekre az ajánlásokra hat hónapon belül válaszol, és az ajánlásokat adott esetben beépíti a Parlament és a Tanács számára benyújtandó vonatkozó javaslatokba.

16. cikk

Értesítések és bizottsági tanácsadás

A 13. cikk (6) bekezdésének megfelelően az intézkedési programokról kapott tájékoztatás alapján a Bizottság valamennyi tagállamot tájékoztatja arról, hogy a 9. cikk (1) bekezdése értelmében meghatározott jó környezeti állapot eléréséhez az egyes tagál-

lamok intézkedési programjai megfelelő eszköznek minősülnek-e.

Ennek megállapításakor a Bizottság mérlegeli az intézkedési programok közösségen belüli következtességét, és felkérheti az érintett tagállamot bármely rendelkezésre álló és szükséges kiegészítő információ szolgáltatására.

IV. FEJEZET

FRISSÍTÉS, JELENTÉSEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG TÁJÉKOZTATÁSA

17. cikk

Frissítés

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tengervédelmi stratégiák minden érintett tengeri régió vagy alrégió vonatkozásában időszerűek legyenek.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok a tengervédelmi stratégiák létrehozása után hatévente – az 5. cikk bekezdésében említett összehangolt módon – felülvizsgálják alábbi elemeiket:

- a) a 8. cikk (1) bekezdésében előírt kezdő értékelés, illetőleg a jó környezeti állapotnak a 9. cikk (1) bekezdésében előírt meghatározása;
- b) a 10. cikk (1) bekezdése szerint megállapított környezetvédelmi célok;
- c) a 11. cikk (1) bekezdése szerint megállapított nyomonkövetési programok;
- d) a 13. cikk (2) bekezdése értelmében létrehozott intézkedési programok.

(3) A (2) bekezdésben előírt felülvizsgálatok nyomán történt frissítések részleteiről tájékoztatni kell a Bizottságot, a regionális tengeri egyezményeket és bármely érintett másik tagállamot a változtatásoknak a 19. cikk (2) bekezdésével összhangban való közzétételét követő három hónapon belül.

(4) A 12. és a 16. cikket e cikkre vonatkozóan értelemszerűen alkalmazni kell.

18. cikk

Időközi jelentések

Az intézkedési programoknak vagy azok frissítéseinek a 19. cikk (2) bekezdésével összhangban történt közzétételét követő három éven belül a tagállamok az intézkedési program végrehajtásában elért eredményekről szóló, rövid időközi jelentést juttatnak el a Bizottsághoz.

19. cikk

Nyilvános konzultáció és tájékoztatás

(1) A meglévő közösségi jogszabályokkal összhangban a tagállamok biztosítják, hogy valamennyi érdekelt fél időben valós lehetőséget kapjon az irányelv végrehajtásában való részvételre.

(2) A tagállamok közzéteszik és nyilvános vitára bocsátják tengervédelmi stratégiáik következő elemeit, valamint azok következő módosításait:

- a) a 8. cikk (1) bekezdésében előírt kezdő értékelés és a jó környezeti állapotnak a 9. cikk (1) bekezdésében előírt meghatározása;
- b) a 10. cikk (1) bekezdése értelmében megállapított környezetvédelmi célok;
- c) a 11. cikk (1) bekezdése értelmében megállapított nyomonkövetési programok;
- d) a 13. cikk (2) bekezdése értelmében létrehozott intézkedési programok.

(3) A környezeti információkhoz való hozzáférés tekintetében a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽¹⁾ kell alkalmazni.

A tagállamok a 2007/2/EK irányelvnek megfelelően a Bizottság számára az ezen irányelvvel kapcsolatos feladatai ellátásához hozzáférhetővé és felhasználhatóvá teszik az említett adatokat és információkat.

20. cikk

Bizottsági jelentések

(1) A Bizottság az összes intézkedési program kézhezvételétől számított két éven belül, de legkésőbb 2021-ig elkészíti az irányelv végrehajtásáról szóló első értékelő jelentést.

A Bizottság ezt követően hatévente készít jelentést. A jelentéseket az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz nyújtja be.

(2) Az (1) bekezdésben előírt jelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) az irányelv végrehajtásában elért eredmények áttekintése;

⁽¹⁾ HLL 41., 2003.2.14., 26. o.

b) áttekintés a Közösség tengeri környezetének állapotáról, amelyet az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel és a regionális tengeri és halászati szervezetekkel és egyezményekkel együttműködve kell elkészíteni;

c) a tengervédelmi stratégiákról szóló beszámoló, amely a stratégiák fejlesztésére is tartalmaz javaslatot;

d) a tagállamoktól a 12. cikk és a 16. cikk értelmében kapott tájékoztatás és a bizottsági értékelés összefoglalása – a 16. cikknek megfelelően – a tagállamoktól a 15. cikk értelmében kapott tájékoztatás vonatkozásában;

e) a 18. cikk alapján a tagállamoktól a Bizottsághoz beérkezett jelentésekre válaszul tett intézkedések összefoglalása;

f) az Európai Parlament és a Tanács korábbi tengervédelmi stratégiákról szóló megjegyzései nyomán született intézkedések összefoglalása;

g) az egyéb vonatkozó közösségi politikák ezen irányelv céljainak eléréséhez való hozzájárulásának összefoglalása.

21. cikk

Az irányelv felülvizsgálata

A Bizottság ...-ig (*) felülvizsgálja ezt az irányelvet, és szükség szerint módosításokat javasol.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. cikk

Technikai kiigazítások

(1) A III., IV. és V. mellékletet a 23. cikk (3) bekezdésében előírt, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással módosítani lehet a tudományos és műszaki fejlődés fényében, figyelembe véve a felülvizsgálati időközöket és a tengervédelmi stratégiák 17. cikk (2) bekezdésében előírt felülvizsgálatát.

(2) A 23. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban

a) az I., III., IV. és V. mellékletek alkalmazására vonatkozóan módszertani előírások fogadhatók el;

b) az adatok – beleértve a statisztikai és a térképészeti adatokat – továbbítására és feldolgozására technikai megjelenítési formátumok fogadhatók el.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően tizenöt évvel.

23. cikk

Szabályozási bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikke (6) bekezdésében meghatározott időtartam három hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

24. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ...-ig (*) megfeleljenek. A tagállamok e rendelkezések szövegét haladéktalanul eljuttatják a Bizottsághoz.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb intézkedéseket, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

(3) Azon tagállamok, amelyek nem rendelkeznek tengervizekkel, csak azokat az intézkedéseket léptetik hatályba, amelyek az 5. cikk és a 7. cikk követelményeinek való megfeleléshez szükségesek.

Ha a nemzeti jogszabályokban már érvényben vannak ilyen intézkedések, az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot e rendelkezések szövegéről.

25. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

26. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ..., ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően három évvel.

I. MELLÉKLET

A JÓ KÖRNYEZETI ÁLLAPOT MEGHATÁROZÁSÁKOR FIGYELEMBE VEENDŐ ÁLTALÁNOS KÖRNYEZETMINŐSÉGI MUTATÓK**(3. CIKK 5. PONT, 9. CIKK (1) ÉS (3) BEKEZDÉS ÉS 22. CIKK)**

1. A tengeri táplálékláncok valamennyi ismert eleme normális abundanciával és diverzitással van jelen.
2. Az emberi tevékenységek során betelepített nem őshonos fajok olyan mértékben vannak jelen, hogy az nem károsítja az ökoszisztémákat.
3. Valamennyi gazdaságilag hasznosított hal és kagyló populációja biztonságos biológiai határokon belül van.
4. Minimálisan csökken az ember által előidézett eutrofizáció, különös tekintettel annak káros hatásaira.
5. A fajok és az élőhelyek eloszlást, abundanciát és minőséget mutatnak, összhangban az uralkodó fizográfiai, földrajzi és éghajlati feltételekkel. A biológiai sokféleség fennmarad.
6. A tengerfenék épsége olyan szinten van, amelyen az ökoszisztémák működése biztosított.
7. A tengervíz hidográfiai feltételeinek tartós megváltozása nem károsítja a tengeri ökoszisztémákat.
8. A szennyező anyagok koncentrációja olyan mértékű, hogy nem okoz szennyező hatást.
9. Az emberi fogyasztásra szánt halakban és egyéb tengeri eredetű élelmiszerekben lévő szennyező anyagok nem haladják meg a közösségi jogszabályokban vagy más vonatkozó előírásokban meghatározott szintet.
10. A tengeri hulladék jellemzői és mennyiségei nem okoznak károsodást a tengeri környezetben.
11. Az energiának – többek között a víz alatti zajnak – a tengeri környezetbe juttatása nem okoz abban károsodást.

A tengeri régióknak vagy alrégióknak a 8. cikk (1) bekezdése szerinti jó környezeti állapotára vonatkozó jellemzők meghatározásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük az e mellékletben felsorolt minden egyes általános környezetminőségi mutatót ahhoz, hogy azonosíthassák azokat a mutatókat, amelyeket az adott tengeri régió vagy alrégió jó környezeti állapotának megállapításához alkalmazni kell. Ha egy tagállam úgy véli, hogy egy vagy néhány mutató alkalmazására nincsen szükség, erről a 8. cikk (2) bekezdése szerinti értesítés keretében indokolással együtt tájékoztatja a Bizottságot.

II. MELLÉKLET

ILLETÉKES HATÓSÁGOK**(7. CIKK (1) BEKEZDÉS)**

1. Az illetékes hatóság vagy hatóságok neve és címe – a meghatározott illetékes hatóság/hatóságok hivatalos megnevezése és címe.
2. Az illetékes hatóság vagy hatóságok jogállása – az illetékes hatóság vagy hatóságok jogállásának rövid leírása.
3. Feladatok – az illetékes hatóság vagy hatóságok jogi és közigazgatási felelősségeinek rövid leírása, valamint a hatóság szerepe az érintett tengervizek vonatkozásában.
4. Tagság – ha az illetékes hatóság vagy hatóságok felelősek más illetékes hatóságok munkájának összehangolásáért, ezek felsorolása az összehangolás biztosítására szolgáló intézményi kapcsolatok összefoglalásával.
5. Regionális vagy alregionális szintű koordináció – az ugyanazon tengeri régióhoz vagy alrégióhoz tartozó tengervizeket felügyelő tagállamok közötti koordinációt biztosító mechanizmusok összegzése.

III. MELLÉKLET

JELLEMZŐK, TERHELÉSEK ÉS HATÁSOK

(8. CIKK (1) BEKEZDÉS, 9. CIKK (1) ÉS (3) BEKEZDÉS, 11. CIKK (1) BEKEZDÉS ÉS 22. CIKK)

1. táblázat

Jellemzők

Fizikai és kémiai sajátosságok	<ul style="list-style-type: none"> – A tengerfenék topográfiája és batimetriája – Éves és évszakos hőmérsékleti viszonyok, valamint jégmennyiség, áramlási sebesség, vízfeltörés, a hullámvásznak való kitettség, keveredési jellemzők, zavarosság, tartózkodási idő – A sótartalom térbeli és időbeli eloszlása – A tápanyagok (DIN, TN, DIP, TP, TOC) és az oxigén térbeli és időbeli eloszlása – pH-, pCO₂-profilok vagy azzal egyenértékű információ a tengervíz savasodásának mérésére
Élőhelytípusok	<ul style="list-style-type: none"> – A tengerfenék és a vízoszlop legjellemzőbb élőhelytípusa(i) az olyan fizikai és kémiai jellemzők leírásával, mint a mélység, víz hőmérsékleti viszonyok, áramlatok és más vízmozgások, sótartalom, a tengerfenék struktúrája és szubsztrátumának összetétele – A különleges élőhelytípusok azonosítása és feltérképezése, különös tekintettel azokra, amelyek a közösségi jogszabályok (élőhelyvédelmi irányelv és madárvédelmi irányelv) vagy nemzetközi egyezmények értelmében tudományos szempontból vagy a biológiai sokféleség szempontjából jelentős élőhelyeknek számítanak – Olyan területeken lévő élőhelyek, amelyek sajátosságaik, földrajzi helyzetük vagy stratégiai jelentőségük miatt külön említést érdemelnek. Ide tartozhatnak intenzív vagy sajátos terheléseknek kitett területek, vagy kiemelt védelmet érdemlő területek
Biológiai jellemzők	<ul style="list-style-type: none"> – A tengerfenéken és a vízoszlopban lévő élőhelyekhez tartozó biológiai életközösségek leírása. Ez magában foglalja a fitoplankton és zooplankton életközösségekre vonatkozó adatokat, amelyek kiterjednek a fajokra, valamint az évszakos és földrajzi változékonyságra – A zárwatermők, a makroalgákra és a tengerfenéken élő gerinctelen állatokra vonatkozó adatok, beleértve a fajok összetételét, a biomasszát és az éves/évszakos változásokat – A halállományokról szóló adatok, többek között a halállomány abundanciája, eloszlása és életkor/méret szerinti struktúrája – A tengeri régióban vagy alrégióban előforduló tengeri emlős és hulló fajok populációdinamikájának, természetes és jelenlegi elterjedésének, valamint helyzetének leírása – A tengeri régióban vagy alrégióban előforduló tengeri madárfajok populációdinamikájának, természetes és jelenlegi elterjedésének, valamint helyzetének leírása – A közösségi jogszabályok által vagy nemzetközi megállapodások által szabályozott tengeri régióban vagy alrégióban előforduló egyéb fajok populációdinamikájának, természetes és jelenlegi elterjedésének, valamint helyzetének leírása – A tengeri régióban vagy alrégióban megtalálható, nem őshonos, egzotikus fajok vagy adott esetben őshonos fajok genetikailag különálló formái időbeli előfordulásának, abundanciájának és térbeli eloszlásának jegyzéke
Egyéb jellemzők	<ul style="list-style-type: none"> – A vegyi anyagokkal kapcsolatos helyzet leírása, beleértve az aggodalmat okozó vegyi anyagokat, üledékszennyeződést, problémás helyeket, egészségvédelmi kérdéseket és a biotaszennyeződést (különösen az emberi fogyasztásra szánt biota tekintetében) – A tengeri régióra vagy alrégióra jellemző vagy sajátos bármely más tulajdonság vagy jellegzetesség leírása

2. táblázat

Terhelések és hatások

Fizikai veszteség	<ul style="list-style-type: none"> – Kiszorítás (pl. mesterséges szerkezetekkel, feltöltés kotort iszappal) – Lezárás (pl. maradandó építményekkel)
Fizikai rongálás	<ul style="list-style-type: none"> – Az eliszaposodás változása (pl. csővezetékek kivezető nyílása, csurgalékvíz, fenékkotrás által) – Partrongálás (pl. hajózás, kikötők, kereskedelmi halászat által) – Szelektív eltávolítás (pl. kereskedelmi halászat, kotrás, felakadás miatt)
Egyéb fizikai zavarás	<ul style="list-style-type: none"> – Víz alatti zajok (pl. hajózás, szeizmikus tevékenység) – Tengeri hulladék
Beavatkozás természetes hidrológiai folyamatokba	<ul style="list-style-type: none"> – Hőmérsékleti viszonyok jelentős mértékű módosulása (pl. csővezetékek kivezető nyílása, erőművek által) – Sótartalom jelentős mértékű változása (pl. vízmozgást akadályozó építmények, vízelvonás által)
Veszélyes anyagok által okozott szennyezés	<ul style="list-style-type: none"> – Szintetikus vegyületek bekerülése (pl. a 2000/60/EK irányelvben szereplő elsőbbségi anyagok listája, amelyek a tengeri környezet számára jelentőséggel bírnak, biológiailag aktív anyagok, peszticidek, lerakódás- és korhadásgátló szerek hajókra, gyógyszerek, pl. diffúz forrásokból származó veszteségek, hajóbalesetektől származó szennyezés, légköri lerakódás) – Nem szintetikus vegyületek bekerülése (pl. nehézfémek, szénhidrogének, pl. hajóbalesetektől származó szennyezés, légköri lerakódás, torkolatoknál beömlő folyóvíz) – Radioaktív nuklidok bekerülése
Tápanyagok és szerves anyagok feldúsulása	<ul style="list-style-type: none"> – Nitrogén és foszfor bekerülése (pl. pontforrásokból származó közvetlen kibocsátás, diffúz forrásokból – beleértve a mezőgazdaságot – származó veszteségek, légköri lerakódás) – Szerves anyagok feldúsulása (pl. tengeri akvakultúra, torkolatoknál beömlő folyóvíz)
Biológiai zavarás	<ul style="list-style-type: none"> – Kórokozó mikrobák bekerülése – Nem őshonos fajok bekerülése és fajok áthelyezése – Egyes fajok szelektív kivonása (pl. kereskedelmi és szabadidős halászat által)

IV. MELLÉKLET

A KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK KITŪZÉSE SORÁN FIGYELEMBE VEENDŐ JELLEMZŐK INDIKATÍV FELSOROLÁSA**(10. CIKK (1) BEKEZDÉS ÉS 22. CIKK)**

1. Megfelelő mértékben figyelembe kell venni a tengeri régión vagy alrégión belül a tagállamok felségterületéhez tartozó vagy joghatósága alatt álló tengervizek jellemzőit.
 2. Meg kell állapítani a) a jó környezeti állapot meghatározásán alapuló elérendő adottságokat meghatározó célokat; b) a nyomon követés és értékelés során használható mérhető célokat és az azokhoz tartozó mutatókat; és c) konkrét végrehajtott intézkedésekre vonatkozó operatív célokat, amelyek segítik a fenti célok elérését.
 3. Az elérendő vagy fenntartandó környezeti állapotot úgy kell meghatározni, hogy a tengeri régión vagy alrégión belül a tagállam fennhatósága alá tartozó tengervizekre jellemző elemeket mérhető tulajdonságaikkal írják le.
 4. A céloknak következetesnek kell lenniük; nem állhat fenn közöttük összeférhetlenség.
 5. Meg kell jelölni a célok eléréséhez szükséges forrásokat.
 6. A célokat az elérésükhöz szükséges menetrenddel együtt kell meghatározni, beleértve a lehetséges időközi célokat is.
 7. Meg kell határozni az előrehaladás ellenőrzéséhez és a célok elérésére vonatkozó irányítási döntésekhez útmutatóul szolgáló mutatókat.
 8. Adott esetben referenciaértékeket (cél- és küszöbértékeket) kell megállapítani.
 9. A célok kitűzésekor kellően mérlegelni kell a társadalmi és gazdasági tényezőket.
 10. Meg kell vizsgálni az ezen irányelv 1. cikkében kitűzött környezetvédelmi célok fényében kidolgozott egyes környezetvédelmi célokat, az ezekhez tartozó mutatókat, a küszöb- és célértékeket, hogy ezáltal megállapítható legyen, hogy a célok elérése elegendő-e ahhoz, hogy a tengeri régión belül a tagállamok felségterületéhez vagy joghatósága alá tartozó tengervizek állapota elérje a kívánt szintet.
 11. A céloknak összeegyeztethetőnek kell lenniük azokkal a célokkal, amelyeket illetően a Közösség vagy a tagállamok kötelezettségeket vállaltak a vonatkozó nemzetközi és regionális megállapodások keretében, felhasználva azokat, amelyek az érintett tengeri régiót vagy alrégiót illetően az ezen irányelv 1. cikkében meghatározott környezeti cél elérésére tekintettel a legrelevánsabbak.
 12. Ha az egyes célokat és mutatókat megállapították, azokat az ezen irányelv 1. cikkében meghatározott környezetvédelmi célok fényében együttesen meg kell vizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy a célok elérése révén a tengeri környezet állapota megfelelően javulna-e.
-

V. MELLÉKLET

NYOMONKÖVETÉSI PROGRAMOK

(11. CIKK (1) BEKEZDÉS ÉS 22. CIKK)

1. Rendelkezésre kell bocsátani azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik a környezeti állapot értékelését, továbbá a III. melléklet és az ezen irányelv 9. cikke (3) bekezdésének megfelelően meghatározandó kritériumok és módszertani előírások szerinti jó környezeti állapot eléréséhez még szükséges feladatok, valamint a már elért eredmények megbecsülését.
2. Biztosítani kell olyan adatok előállítását, amelyek lehetővé teszik az ezen irányelv 10. cikkében előírt környezetvédelmi célokhoz tartozó megfelelő mutatók kialakítását.
3. Biztosítani kell olyan adatok előállítását, amelyek megengedik az ezen irányelv 13. cikkében említett intézkedések hatásának értékelését.
4. Meg kell tervezni azokat az intézkedéseket, amelyek segítségével megkereshető a módosulás oka és azonosíthatók a korrekciós intézkedések a jó környezeti állapot helyreállítása érdekében olyan esetben, amikor a kívánt céltól eltérő irányú fejlődés következik be.
5. Biztosítani kell a kereskedelmi halászati területeken az emberi fogyasztásra szánt fajokban előforduló vegyi szennyezésekről szóló információt.
6. Meg kell tervezni azokat az intézkedéseket, amelyekkel ellenőrizhető, hogy a korrekciós intézkedések a kívánt változást idézik-e elő, és nem okoznak nemkívánatos mellékhatásokat.
7. Az információt az ezen irányelv 4. cikke szerinti tengeri régiók vagy alrégiók alapján kell összegyűjteni.
8. Biztosítani kell az értékelés során alkalmazott szemléleteknek és módszereknek a tengeri régiók és/vagy alrégiók közötti és az azokon belüli összehasonlíthatóságát.
9. A közösségi szintű ellenőrzés és az információ összehasonlíthatósága érdekében ki kell dolgozni műszaki előírásokat és szabványosított módszereket.
10. Az érintett tengeri régió vagy alrégió szempontjából legrelevánsabb megfigyelési útmutatók alkalmazásával, amennyire csak lehet, biztosítani kell a regionális és nemzetközi szinten kialakított, meglévő programokkal való összeegyeztetethez, törekedni kell az ilyen programok közötti összhangra és a kettős erőfeszítések elkerülésére.
11. Az ezen irányelv 8. cikkében előírt kezdő értékelés részeként el kell végezni a környezeti állapotban bekövetkezett főbb változások felmérését, valamint értelemszerűen az újonnan felmerülő kérdések értékelését.
12. Az ezen irányelv 8. cikkében előírt kezdő értékelés részeként foglalkozni kell a III. mellékletben felsorolt releváns elemekkel, beleértve azok természetes változékonyságát, és a megállapított mutatók és azok cél- és küszöbértékeinek megfelelő használatával értékelni kell az ezen irányelv 10. cikkének (1) bekezdése értelmében kitűzött környezetvédelmi célok elérése terén elért eredményeket.

VI. MELLÉKLET

INTÉZKEDÉSI PROGRAMOK

(13. CIKK (1) BEKEZDÉS ÉS 22. CIKK)

1. Inputellenőrzés: a megengedett emberi tevékenység mennyiségét befolyásoló kezelési intézkedések.
2. Output-ellenőrzések: az ökoszisztéma egy összetevőjének megengedett zavarása fokát befolyásoló kezelési intézkedések.
3. Térbeli és időbeli eloszlás ellenőrzése: olyan irányítási intézkedések, amelyek befolyásolják, hogy egy tevékenység végzése mikor és hol engedélyezett.
4. Az irányítás összehangolását biztosító intézkedések: olyan eszközök, amelyekkel biztosítható az irányítási intézkedések összehangolása.
5. Gazdasági ösztönzők: olyan irányítási intézkedések, amelyek biztosítják, hogy a jó környezeti állapotra vonatkozó célok elérését előmozdító cselekvéshez a tengeri környezetek használójának gazdasági érdeke fűződjön.
6. Enyhítő és helyreállító intézkedések: olyan irányítási intézkedések, amelyek révén az emberi tevékenység hozzájárul a tengeri ökoszisztémák károsult részeinek helyreállításához.
7. Kommunikáció, az érdekelt felek bevonása és figyelemfelhívás.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2005 októberében elfogadta a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv) vonatkozó javaslatot ⁽¹⁾. A javaslatot 2005. november 21-én nyújtották be a Tanácsnak.

Az Európai Parlament 2006. november 13-án elfogadta az első olvasat során kialakított véleményét.

A Régiók Bizottsága 2006. április 26-án fogadta el véleményét ⁽²⁾.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. április 20-án fogadta el véleményét ⁽³⁾.

A Tanács 2007. július 23-án fogadta el közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A jövőbeni uniós tengerpolitika környezetvédelmi pillérének tekintendő, javasolt irányelv fő célkitűzése a tengeri környezet védelmére és megőrzésére, állapota romlásának megelőzésére, és – amennyiben megvalósítható – a már károsodást szenvedett területeken a tengeri környezet helyreállítására szolgáló keret létrehozása.

Ennek eszközeként olyan tengervédelmi stratégiák szolgálnának, amelyeket a tagállamok abból a célból dolgoznának ki és hajtanának végre, hogy legkésőbb 2021-ig helyreálljon a tengeri környezet jó környezetvédelmi állapota, vagy az fennmaradjon.

A tengervédelmi stratégiák ökoszisztéma-alapú megközelítést alkalmaznának az emberi tevékenységek kezelésére, ugyanakkor lehetővé tennék a tengeri áruk és szolgáltatások fenntartható felhasználását.

Az irányelv ezenkívül hozzájárulna a tengeri környezetre hatást gyakorló különböző politikák, megállapodások és jogalkotási intézkedések közötti koherenciához és a környezetvédelmi megfontolások azokba való beépítésének biztosítására törekedne.

Az irányelv sikeres végrehajtása érdekében alapvető fontosságú a regionális szintű együttműködés. Az irányelv ugyanakkor a tagállamok tevékenységeihez egyértelmű, jogilag végrehajtható keretet biztosítana, és ezáltal hozzájárulna a nemzetközi szintű fellépések javításához, különösen a tengeri környezet védelmére irányuló regionális tengerügyi egyezmények összefüggésében.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

Általános észrevételek

A közös álláspont szó szerint, részben, vagy szellemét tekintve átveszi az Európai Parlament első olvasatban elfogadott módosításainak egy részét. Ezek javítják vagy pontosítják a javasolt irányelv szövegét. Egyéb módosításokat azonban a közös álláspont nem tükröz, mivel a Tanács megállapítása szerint azok szükségtelenek vagy elfogadhatatlanok voltak, vagy – több esetben – azért, mert az eredeti bizottsági javaslat rendelkezéseit elhagyták vagy teljesen újraszövegezték.

A Tanács különösen a javasolt irányelv hatályának és célkitűzéseinek pontosítására törekedett kulcsfontosságú kifejezések és koncepciók fogalm meghatározásának (3. cikk), valamint a jó környezeti állapot meghatározásakor figyelembe veendő általános környezetminőségi mutatókat tartalmazó melléklet (I. melléklet) beillesztése révén, szem előtt tartva, hogy a javaslat keretirányelvre vonatkozik, amelynek a végrehajtást nem kellene technikai részletek sokaságával nehezítenie.

A Tanács ezenkívül több rendelkezést beillesztett vagy módosított a tagállamok végrehajtási kötelezettségeinek pontos meghatározása érdekében. Mindenekelőtt a tengeri területekkel nem rendelkező tagállamok kötelezettségeit pontosították oly módon, hogy az biztosítsa valamennyi uniós tagállam együttműködését a tengeri környezet jó környezeti állapotának megvalósítása érdekében (6. és 24. cikk).

⁽¹⁾ 13759/05 – COM(2005) 505 végleges.

⁽²⁾ HL C 206., 2006.8.29., 5. o.

⁽³⁾ HL C 185., 2006.8.8., 20. o.

A közös álláspont olyan helyzeteket is meghatároz, amelyekben a tagállamok által meghatározott környezetvédelmi célok nem, vagy a meghatározott határidőn belül nem valósíthatók meg (14. cikk). Ilyen esetekben a tagállamokat a Bizottság felé történő indokolás és a kár enyhítését célzó *ad hoc* intézkedések meghozatalának kettős kötelezettsége terhelné. A Tanács által elfogadott szöveg másrészt rendelkezik olyan helyzetekről, amelyekben sürgősebb vagy határozottabb fellépésre van szükség (vö. az 5. cikk kísérleti projektekről szóló (3) bekezdésével és a 13. cikk tengeri védett területekről szóló (4) bekezdésével).

Konkrét észrevételek

1. Jó környezeti állapot

A Tanács – az Európai Parlamenthez hasonlóan – úgy vélte, hogy a jó környezeti állapot a javasolt irányelv központi eleme. Logikus módon mindkét intézmény az egyes tengeri régiók vagy alrégiók jó környezeti állapotának meghatározásához figyelembe veendő környezetminőségi mutatókkal és azok fogalom meghatározásával egészítette ki az eredeti javaslatot.

Noha a közös álláspont az Európai Parlament által a jó környezeti állapot tekintetében elfogadott tizenegy módosítás eleme közül többel is foglalkozik, hangsúlyozni kell, hogy a két intézmény meglehetősen eltérő megközelítést alkalmazott. A tanácsi koncepció főként az állapoton alapul (vagyis: a tengeri környezet jóként történő megítéléséhez szükséges jellemzők, vö. az I. melléklettel), ugyanakkor elismeri, hogy egyes (a mezőgazdasághoz, halászhoz vagy hajózáshoz kapcsolódó) emberi tevékenységek nyilvánvaló okokból valószínűleg egyéb tevékenységeknél nagyobb mértékben terhelik a tengeri környezetet (vö. a III. melléklet 2. táblázatával). Másrészt az Európai Parlament módosításainak többsége, jóllehet nem mindegyik, a környezet emberi eredetű és ágazatspecifikus terhelésére összpontosít. Ezenkívül az Európai Parlament módosításai közül többnek a technikai részletezettsége nem egyeztethető össze a keretirányelvre vonatkozó javaslattal kapcsolatos tanácsi megközelítéssel.

2. Célkitűzések, határidők és költségek

A Tanács hangsúlyozza, hogy a kötelezettségekkel és határidőkkel kapcsolatos kérdések tekintetében ambiciózus és realisztikus megközelítést fogadott el.

A helyi körülmények Európán belüli nagy változatossága miatt a Tanács – különösen a jó környezeti állapot 2021 helyett 2017-re történő elérése tekintetében – az Európai Parlamenttel ellentétben nem támogatja a határidők általános szigorítását. A közös álláspont mindazonáltal gyorsabb végrehajtást tesz lehetővé minden olyan esetben, amikor a tagállamok azt kívánatosnak és/vagy megvalósíthatónak tartják (vö. az 5. cikk (3) bekezdésével). Meg kell jegyezni azt is, hogy a Tanács által ezen irányelv tekintetében elfogadott határidők összeegyeztethetőek a vízkeretirányelvben a végrehajtásra és a jelentéstételre meghatározott határidőkkel.

A Tanács úgy vélte továbbá, hogy a valóságtól elrugaszkodott lenne a jó környezeti állapot akár 2021-re történő elérését jogilag kötelező érvényű célkitűzéssé tenni (vesd össze az Európai Parlament 24. módosítását a közös álláspont 1. cikke (1) bekezdésének második albekezdésével), legyen az bármennyire is kívánatos. A közös álláspont egyes intézkedések és lépések pontos menetrend szerinti megtételét teszi kötelezővé. Kizárólag ez biztosíthatja a jó környezeti állapot elérésének célja felé történő látható előrelépést, vagy annak 2021-re történő teljes körű megvalósítását.

A Tanács hasonló megfontolásokból úgy vélte továbbá, hogy a tagállamokat a tengervédelmi stratégiák kidolgozása és végrehajtása során nem kellene intézkedések megtételére kötelezni, amennyiben a környezetet nem fenyegeti jelentős veszély, vagy ha az intézkedés a tengeri környezetet fenyegető veszélyhez képest aránytalan költségekkel járna. A tagállamoknak azonban ebben az esetben is indokolással kellene szolgálniuk a Bizottság részére.

3. Tengervédelmi stratégiák és regionális együttműködés

A Tanács egyetért az Európai Parlamenttel abban, hogy a tengeri régiók és alrégiók közötti együttműködés – mind az EU tagállamai között, mind harmadik országokkal – alapvető fontosságú. A közös álláspont hangsúlyozza, hogy az erőfeszítések párhuzamos végrehajtásának elkerülése érdekében igénybe kell venni a meglévő nemzetközi intézményi együttműködési struktúrákat, beleértve a regionális tengerügyi egyezmények keretében létrehozottakat is.

A Tanács azonban nem tudja elfogadni azt a 33. módosításban javasolt elképzelést, hogy közös felelősség mellett régióként vagy alrégióként egyetlen tengervédelmi stratégiát dolgozzanak ki. Ez több tagállam esetében gyengítené a megfeleléssel kapcsolatos jogi felelősséget, és akadályozná a javasolt irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében történő előrehaladást. A Tanács úgy véli, hogy az általában a közösségi jogszabályokból, és konkrétan az ebből az irányelvből eredő kötelezettségek teljesítéséért a végső felelősséget szigorúan az egyes tagállamoknak kell viselniük.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagot alkot, amely hozzájárul a közösségi környezetpolitikának az EK-Szerződés 174. cikkének (1) bekezdésében felvázolt célkitűzései eléréséhez. Megfelelő választ jelentene a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési programban ⁽¹⁾ megfogalmazott kérésre, tükrözi az európai óceánokkal és tengerekkel kapcsolatban növekvő aggodalmak kezelésének sürgető szükségességét, célja pedig „a tengerek fenntartható használatának és a tengeri ökoszisztéma megőrzésének az elősegítése”.

Jelentős mértékben elősegítené különösen a tengeri környezet védelmét és megőrzését. Biztosítaná továbbá – a regionális vagy alregionális szintű sajátos körülmények kellő figyelembevételével – a tagállamok általi hatékony végrehajtást.

A Tanács várakozással tekint az irányelv mielőbbi elfogadása céljából az Európai Parlamenttel folytatandó konstruktív megbeszélések elé.

⁽¹⁾ 1600/2002/EK határozat (HL L 242., 2002.9.10., 1. o.).